

Α. ΔΙΑΛΕΞΕΙΣ -LECTURES

Α1. Η ΣΙΩΠΗΡΗ ΔΥΝΑΜΗ: Ο ΑΝΑΙΣΘΗΣΙΟΛΟΓΟΣ ΩΣ ΦΥΛΑΚΑΣ ΑΓΓΕΛΟΣ ΤΩΝ ΑΛΛΩΝ ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΩΝ

ΦΩΤΕΙΝΗ ΒΕΡΟΝΙΚΗ

Με την αλματώδη ανάπτυξη της τεχνολογίας αλλά και της φαρμακολογίας, την εξέλιξη της χειρουργικής και των υπολοίπων επεμβατικών ή μη ειδικοτήτων, αλλά και την παράλληλη με την πρόοδο της ιατρικής αύξηση του προσδόκιμου ζωής και τις συνεπακόλουθες σημαντικές συννοσηρότητες που εμφανίζουν οι ασθενείς, η αναισθησιολογία οδηγήθηκε κι εκείνη με τη σειρά της σε μία ραγδαία ανάπτυξη και διεύρυνση των πεδίων ενασχόλησής της. Ο αναισθησιολόγος καλείται πλέον να διαδραματίσει πρωτεύοντα ρόλο σε όλη την περιεγχειρητική περίοδο και συγκεκριμένα στην κατάλληλη προετοιμασία του ασθενή πριν από την χειρουργική επέμβαση, σε συνεργασία με τους ιατρούς άλλων ειδικοτήτων (χειρουργούς, παθολόγους, καρδιολόγους και υπόλοιπες υποειδικότητες), στη διεγχειρητική αντιμετώπιση που αποτελεί τον πιο διακριτό δικό του ρόλο και ευθύνη, αλλά και στη μετεγχειρητική φροντίδα του ασθενή και την αντιμετώπιση του πόνου, με απότερο στόχο την εξασφάλιση όχι μόνο της ασφαλούς χορήγησης αναισθησίας αλλά και της ποιότητας μετά από αυτήν, συμβάλλοντας ουσιαστικά στην παρατηρούμενη ελάττωση της περιεγχειρητικής νοσηρότητας και θνητότητας. Όλο και περισσότερο τα τελευταία χρόνια ο αναισθησιολόγος εξέρχεται από τον παραδοσιακό του ρόλο στη χειρουργική αίθουσα και αναλαμβάνει πολλαπλούς ρόλους, όπως για παράδειγμα στα πλαίσια λειτουργίας τακτικού ιατρείου προαναισθητικής εκτίμησης ή/και μονάδας αντιμετώπισης χρονίου πόνου, στην αναγκαιότητα χορήγησης καταστολής ή αναισθησίας για διάφορες επεμβατικές πράξεις ακόμη και σε χώρους απομακρυσμένους από το νοσοκομειακό περιβάλλον, στην αντιμετώπιση του επείγοντος τόσο σε προνοσοκομειακό επίπεδο όσο και στα πλαίσια λειτουργίας των τμημάτων επειγόντων περιστατικών καθώς και στη μονάδα εντατικής θεραπείας που αποτελεί μια διακριτή επιπρόσθετη εξειδίκευση. Προκειμένου να ανταποκριθεί στους πολυδιάστατους αυτούς ρόλους ο αναισθησιολόγος καλείται όλο και περισσότερο να διευρύνει τα γνωστικά του πεδία, αποκτώντας εξειδικευμένες γνώσεις σε πολλά και διαφορετικά μεταξύ των αντικείμενα πέραν της κλασσικής εφαρμοσμένης φυσιολογίας και φαρμακολογίας, όπως είναι για παράδειγμα η χρήση των υπερήχων ή άλλων απεικονιστικών μεθόδων (π.χ. ακτινοσκόπηση) για διαγνωστικούς σκοπούς (π.χ. διεγχειρητική διοισοφάγειος υπερηχογραφία) και για την ασφαλή διενέργεια εξειδικευμένων επεμβατικών πράξεων (π.χ. τοποθέτηση κεντρικών φλεβικών γραμμών, διενέργεια νευρικών αποκλεισμών), η εφαρμογή και αξιολόγηση εξειδικευμένης παρακολούθησης της αιμοδυναμικής κατάστασης ασθενή, της ιστικής οξυγόνωσης αλλά και της λειτουργίας του μηχανισμού της πήξης (π.χ. θρομβοελαστογραφία), η χρήση των νεότερων και εξειδικευμένων μεθόδων διαχείρισης του αεραγωγού (π.χ. ινοπτικό βρογχοσκόπιο) αλλά και της μηχανικής υποστήριξης της αναπνοής (π.χ. νεότερης γενιάς αναισθησιολογικοί σταθμοί και

συσκευές μη επεμβατικού μηχανικού αερισμού) και η καλή γνώση και εφαρμογή όλων των πρωτοκόλλων για την αντιμετώπιση των απειλητικών για τη ζωή καταστάσεων. Γίνεται λοιπόν φανερό ότι, με το εύρος και το βάθος των γνώσεων και των δεξιοτήτων, τεχνικών και μη, που απαιτούνται για την ασφαλή άσκηση αυτής της ειδικότητας, την αρτιότητα της εκπαίδευσης και την πολύπλευρη κλινική εμπειρία στη διαχείριση κρίσιμων καταστάσεων, ο αναισθησιολόγος αποτελεί το φύλακα άγγελο του ασθενή σε όλα τα στάδια της περιεγχειρητικής του πορείας αλλά και σε οποιαδήποτε επείγουσα και απειλητική για τη ζωή του κατάσταση, αποτελώντας την ηγετική φυσιογνωμία κάθε ιατρικής ομάδας που καλείται να αντιμετωπίσει τον ασθενή. Ωστόσο, η ανάληψη και η διεύρυνση των απαιτητικών ρόλων του αναισθησιολόγου θα πρέπει και να προβληματίσει όσους κατέχουν θέσεις ευθύνης ως προς τις πιθανές συνέπειες σε ιατρονομικό επίπεδο, στην κατάλληλη διαχείριση του πεπερασμένου ανθρώπινου δυναμικού και πόρων, στην εξασφάλιση ικανοποιητικών και ασφαλών συνθηκών εργασίας και στη διατήρηση της σωματικής και ψυχικής υγείας των εργαζομένων στο ιδιαίτερα απαιτητικό αναισθησιολογικό περιβάλλον προκειμένου να μπορούν να επιτελέσουν το δύσκολο αυτό έργο τους προς όφελος των ασθενών και του κοινωνικού συνόλου εν γένει.